

Posiedzenie Koła Matem.-fizycznego w Warszawie dn. 23 listopada 1912 r.

Osób obecnych 16. Przewodniczący Prezes Koła.

Protokół z poprzedniego zebrania odczytano i przyjęto. Przewodniczący w krótkości wspominał o kursach naukowych, jakie Zarząd zamierza zorganizować w r. p. podczas ferji wielkanocnych, i zawiadamiając o zapewnionym współdziałaniu prof. Smoluchowskiego oraz o opracowaniu w ogólnych zarysach programu tych kursów, upraszał o komunikowanie Zarządowi swych uwag i życzeń w tym przedmiocie.

Resztę wieczoru wypełnił ilustrowany pokazami i przezroczami referat p. Pozaryskiego p. t. „Oscylograf i jego zastosowania”, — który w całości zamieszczono w „Wektorze“.

Posiedzenie dn. 14 grudnia 1912 r.

Osób obecnych 14. Przewodniczący Prezes Koła.

Po przyjęciu protokołu z poprzedniego zebrania, p. Czopowski w referacie p. t. „Fizyczne podstawy Mechaniki“ dowodził, że prawa ruchu, które Newton sformułował w postaci t. zw. prawa bezwładności, prawa superpozycji i prawa reakcji, są pochodzenia empirycznego, dłużej zaś zastanawiając się nad prawem bezwładności, wyprowadził z jego pomocą pojęcia masy i siły, i w końcu zaznaczył, że prawo to, przejawiające się w wahadle Foucaulta i giroskopie, daje pole do pewnych paradoksów i nieporozumień, dających się usunąć przy odpowiednim doborze współrzędnych oraz należytych pomiarze odległości i czasu.

Uzupełniając ostatni punkt referatu, Przewodniczący przytoczył parę przykładów paradoksów przeciw prawu reakcji, zaczerpniętych z „Chemji fizycznej“ Perrina, oraz kilka fizycznych przykładów stałego układu współrzędnych.

W dyskusji nad pierwszą częścią referatu zabierali głos pp. Grotowski, Smosarski, S. Straszewicz, Werner i Piotrowski. W końcu referent nadmieniał, że pozostałe prawa Mechaniki stanowią jedynie szczególne przypadki trzech powyższych.

Następnie p. Garlicki demonstrował model hiperboloidy jednopowłokowej, z wielkim nakładem pracy skonstruowany przez siebie na zasadzie, że powierzchnia ta zawiera dwa układy prostych wchrowatych. Przez rozsuwanie krążków stanowiących oparcie dla tych prostych, oraz przez skręcanie jednego krążka względem drugiego, a tym samym przez zmianę pochylenia prostych względem płaszczyzny krążków, model ten poglądowo przedstawia wszelką hiperboloidę dla każdej wartości wchodzących w jej równanie parametrów. Odpowiedni układ prostych w tym modelu wyznacza także i położenie stożka asymptotycznego.